

Obsah

SLOVO VYDAVATELE	7
ÚVODEM	9
I. MÍSTO HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY V EKONOMICE	11
Makroekonomické agregáty	11
Ekonomické subjekty	16
Domácnosti	16
Podniky	19
Stát	22
Systémotvorné a regulativní prvky ekonomického mechanismu	24
Příloha č. 1: Proměny vlastnických vztahů v ČSFR a v jiných transformujících se ekonomikách	27
Příloha č. 2: Privatizace v tržních ekonomikách	34
Shrnutí	37
Kontrolní otázky	40
II. HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA V TRŽNÍ EKONOMICE	41
Vznik a stručná historie	41
Cíle hospodářské politiky	46
Magický čtyřúhelník	46
Potenciální konfliktnost cílů	48
Nositelé hospodářské politiky	49
Nositelé hospodářské politiky ve vybraných zemích	50
Spojené státy americké	50
Spolková republika Německo	52
Švédsko	53
Japonsko	54
Nositelé hospodářské politiky v ČSFR, ČR a SR	55
Shrnutí	60
Kontrolní otázky	63
III. SYSTÉMOTVORNÁ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA (TRANSFORMAČNÍ PROCES)	64
Formování strategie transformačního procesu	64
Hlavní sféry systémotvorné hospodářské politiky	66
Vytváření trhu	66
Vytváření trhu zboží a služeb	67
Liberalizace cen	67
Systémové základy konkurenčního trhu	73

<i>a) Teorie úplné (dokonalé) konkurence</i>	73
<i>b) Teorie fungující konkurence</i>	74
<i>c) Neoklasická koncepce „svobodné konkurence“</i>	75
Právní a institucionální zakotvení konkurenčního trhu	76
Systémové základy konkurenčního trhu v ČSFR, ČR a SR	78
Trh peněz a kapitálu (finanční trh)	81
Peněžní trh	82
Trh kapitálu	83
Devizový trh	85
Trh práce	86
Daňová soustava	89
Míra zdanění	90
Volba způsobu zdanění	90
Regulativní role daňové soustavy	91
Změny daňové soustavy v ČSFR	93
Přeměna hospodářské arbitráže na obchodní soudnictví	95
<i>Příloha: Stručná historie ekonomických reforem v ČSFR</i>	97
Shrnutí	105
Kontrolní otázky	108
IV. STABILIZAČNÍ POLITIKA	109
Spor o potřebnost stabilizační politiky	110
Fiskální politika	112
<i>Deflační mezera</i>	113
<i>Inflační převís</i>	114
Realizační problémy fiskální politiky	115
Problémy zpoždění	115
1) Poznávací zpoždění	116
2) Rozhodovací zpoždění	116
3) Realizační zpoždění	116
4) Zpoždění účinnosti	117
Očekávání (expektace)	118
Hypotéza přirozené míry nezaměstnanosti	120
Deficit státního rozpočtu a státní dluh	121
Deficit státního rozpočtu a makroekonomické agregáty	122
Státní dluh	121
Měnová politika	122
Poptávka po penězích	123
Nabídka peněz	123
Rozdílné koncepce měnové politiky	126
Stabilizační politika v transformující se ekonomice	127
Možnosti a meze fiskální politiky	128
Možnosti a meze měnové politiky	132
Shrnutí	134
Kontrolní otázky	134
V. STRUKTURÁLNÍ (ODVĚTOVÁ A REGIONÁLNÍ) POLITIKA	135

Obsah

Pojem „strukturální politika“	135
Zkušenosti vybraných zemí se strukturální politikou	139
Velká Británie	139
Spolková republika Německo	142
Japonsko	145
Strukturální politika v transformující se ekonomice	147
Povaha strukturálních problémů	147
Možnosti a meze strukturální politiky v ČR a SR	148
Shrnutí	151
Kontrolní otázky	153
VI. MIMOEKONOMICKÉ CÍLE A PREFERENCE (VEŘEJNÉ STATKY)	154
Externality, společenské hodnoty a veřejné statky	154
Veřejné statky v centrálně plánované ekonomice a problém transformace	157
Lidský smysl ekonomie	160
Kontrolní otázky	162
PŘEHLED POUŽITÉ A CITOVANÉ LITERATURY	163